

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 89/2000 privind unele măsuri pentru autorizarea operatorilor și efectuarea înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare și pentru completarea Legii nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare a fost creată prin Titlul VI – Regimul juridic al garanțiilor reale mobiliare din Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice (abrogată ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările ulterioare, care reglementează instituția ipotecilor mobiliare). Ulterior, prin Ordonanța Guvernului nr. 89/2000 s-a reglementat modul de autorizare a operatorilor arhivei, precum și unele măsuri privind înregistrarea avizelor de înscriere în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare.

Arhiva a început să funcționeze în luna decembrie 2000, cunoscând, de la acest moment, o dezvoltare deosebită atât în ceea ce privește numărul de operatori autorizați/agenți împuterniciți, cât și în ceea ce privește numărul de înscrieri. Deși înscrierile în arhivă nu au efect constitutiv de drepturi, ci un efect de publicitate a unor raporturi juridice și de stabilire a unei ordini de prioritate, sistemul trebuie să asigure încrederea părților raporturilor juridice în înscrierile efectuate.

Fiind un sistem informatizat de evidență a unor operațiuni juridice ținut de către persoane fizice sau juridice de drept privat, Ministerul Justiției, în calitate de Autoritate de Supraveghere a

	<p>arhivei, trebuie să vegheze permanent ca sistemul să funcționeze la standarde de calitate corespunzătoare. Totodată, în calitate de autoritate a administrației publice centrale abilitată să autorizeze operatorii care vor efectua înscrieri în arhivă, Ministerul Justiției trebuie să se asigure că operatorii autorizați prestează acest serviciu de utilitate publică cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare și la standardele de calitate impuse. Din aceste motive, Ministerul Justiției este preocupat ca pârghiile de control asupra operatorilor de arhivă și agenților împuterniciți ai acestora să răspundă imperativelor menționate mai sus și să fie eficiente.</p> <p>Proiectul de lege supus spre aprobare, care cuprinde norme juridice privind autorizarea operatorilor și unele măsuri privind înregistrarea în arhivă a avizelor de înscriere, se înscrie în demersul asumat de Ministerul Justiției, mai amplu, de modernizare a statutului profesiilor juridice și conexe sistemului judiciar, urmărind consolidarea statutului acestora, creșterea profesionalismului tuturor categoriilor de personal afectate profesiilor juridice/conexe, precum și întărirea formelor de răspundere în cadrul fiecărei profesii.</p> <p>În prezent, cadrul legal în materia ipotecilor mobiliare este reglementat de Noul Cod civil.</p>
2. Schimbări preconizate	<p>Printre principalele aspecte care se preconizează a fi reglementate/reformate prin proiectul de lege, în scopul eficientizării sistemului de publicitate mobilă, menționăm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - armonizarea cu dispozițiile Noului Cod civil, Noului Cod de procedură civilă și Noului Cod de procedură penală; - rezolvarea dificultăților de aplicare a art. 2393 din Codul civil. - necesitatea reglementării formării profesionale a personalului specializat care deservește activitatea de înregistrare în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare; - înlăturarea dificultăților apărute în procedura de aplicare a măsurilor asigurătorii asupra bunurilor mobile dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, prin scutirea de la plata taxelor datorate statului a înscrierilor referitoare la luarea acestor măsuri; - extinderea sferei persoanelor care pot solicita înregistrarea în arhivă a avizelor de înscriere; - reglementarea răspunderii contravenționale a operatorilor și agenților împuterniciți ai acestora; - înlocuirea denumirii Arhivei Electronice de Garanții Reale

	<p>Mobiliare (Arhiva) cu Registrul Național de Publicitate Mobiliară (Registru);</p> <ul style="list-style-type: none"> - introducerea obligației operatorilor/agenților împuterniciți de a efectua numai căutări certificate în calitatea lor de persoane autorizate de Autoritatea de Supraveghere, precum și introducerea obligației Asociației operatorilor de a efectua căutări certificate la solicitarea organelor judiciare penale; - modificarea sistemului actual de asigurare profesională astfel încât să acopere activitatea de operare în arhivă (efectuarea de înscrieri de avize și căutări certificate în registru. <p>1. La data începerii funcționării Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare – decembrie 2000 – aceasta era un sistem de publicitate și de asigurare a priorității garanțiilor reale (ipotecilor) mobiliare. Pe parcursul celor aproximativ 15 ani de funcționare, rolul acestui sistem de publicitate mobilă a fost reevaluat, devenind mult mai complex. Noile modificări legislative au extins sfera operațiunilor juridice, a drepturilor, a actelor și faptelor juridice supuse publicității prin înscrierea în Arhivă, care devine un mijloc de asigurare a opozabilității ipotecilor mobiliare, a operațiunilor asimilate acestora, precum și a altor drepturi prevăzute de lege.</p> <p>În acest context, dată fiind complexitatea acestui sistem, precum și diversitatea operațiunilor ce vor fi înscrise în Arhivă, a apărut necesitatea verificării anumitor acte juridice ce stau la baza anumitor înscrieri în arhivă. Întrucât Arhiva a fost concepută ca un sistem ce presupune redarea fidelă în sistemul de administrare a informației a conținutului formularului de înscriere primit de operatorul/agentul autorizat, activitatea desfășurată de acesta fiind o simplă activitate administrativă, datorită necesității verificării anumitor acte juridice ce vor fi înscrise în arhivă, s-a apreciat oportunitatea efectuării de către asociația operatorilor AEGRM – Corpul Operatorilor AEGRM – a înregistrării în arhivă a actelor juridice ce necesită verificarea concordanței dintre datele înscrise în formular și cele cuprinse în actul juridic care stă la baza înscrierii (verificarea unor hotărâri judecătorești de anulare a actelor juridice înscrise în arhivă sau de încetare a executării unui bun ipotecat ori de anulare a preluării bunului ipotecat în contul creanței, verificarea proceselor-verbale/ordonanțelor emise de organele judiciare prin care au fost luate măsuri asigurătorii în</p>
--	--

cursul procesului penal etc.).

2. În practică au apărut dificultăți în ceea ce privește punerea în aplicare a dispozițiilor art. 2393 din Codul civil referitoare la ipoteca pe bunurile mobile vândute de un profesionist în desfășurarea activității sale obișnuite.

Pentru facilitarea aplicării dispoziției legale menționate, se apreciază că poate fi inițiată o modificare legislativă în sensul limitării aplicării art. 2393 în cazul bunurilor mobile care sunt supuse unei anumite proceduri de înmatriculare/înregistrare (de ex., autovehicule) și pentru care se poate verifica în mod facil existența unei ipoteci înscrise în AEGRM (prin căutarea efectuată după număr de șasiu sau după serie motor).

Prin urmare, în cazul actelor de dispoziție efectuate cu privire la autovehicule, chiar dacă actele de dispoziție sunt realizate în cursul obișnuit al activității unei întreprinderi, dacă aceste bunuri sunt grevate de un drept de ipotecă, acest drept de ipotecă nu se va stinge. De asemenea, cel ce vinde autovehicule în cursul obișnuit al activității sale, este obligat să remită cumpărătorului o copie certificată a avizului de înscriere a ipoteci la arhivă, obținută de la un operator autorizat/agent autorizat, care să cuprindă informații cu privire la autovehiculele înstrăinate. Neîndeplinirea acestei obligații de către vânzător, îl îndreptățește pe cumpărător să solicite daune interese.

3. Ca activitate de utilitate publică ce beneficiază de o continuă dezvoltare, a apărut necesitatea ca personalul ce efectuează înscrieri să prezinte o pregătire profesională specială, depășind momentele de început ale arhivei, pentru a garanta calitatea serviciilor de arhivă, iar obligația operatorilor de a-și instrui angajații în acest sens este un deziderat de reglementare.

Fiind vorba de o activitate importantă în cadrul societății românești, Ministerul Justiției, ca Autoritate de Supraveghere a arhivei, având rolul de a supraveghea și controla această activitate, trebuie să se implice și să ia toate măsurile ce se impun pentru asigurarea unui anumit nivel de calitate, inclusiv prin reglementarea unor condiții ce impun instruirea personalului operatorilor/agenților. Din practică, în urma contactului direct cu personalul ce realizează efectiv serviciul de înscriere în AEGRM, s-a impus implicarea Corpului Operatorilor AEGRM în activitatea de formare, evaluare și certificare a competențelor profesionale ale personalului care deservește activitatea de

înscriere în arhivă, fiind o prioritate și în același timp o cerință la nivel de operator/agent. Operatorul ANAF/agenții operatorului ANAF au obligația de formare profesională decurgând din statutul lor, având și forme specifice de instruire, în care pot fi integrate cele privind operarea AEGRM (RNPM).

4. Parchetele și Ministerul Public au sesizat în repetate rânduri Ministerul Justiției cu privire la dificultățile apărute în procedura de aplicare a măsurilor asigurătorii asupra bunurilor mobile, rezultând din dispozițiile legale privind înregistrarea acestora în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare.

În prezent, sunt scutite de taxele de înscriere stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 89/2000 înscrierile efectuate de organele fiscale și de Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului.

De asemenea, pentru înscrierea sechestrului asupra bunurilor imobile în Cartea Funciară, în conformitate cu prevederile Ordinului MAI nr. 39/2009 privind aprobarea tarifelor pentru serviciile furnizate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și unitățile sale subordonate și a taxei de autorizare pentru persoanele care realizează lucrări de specialitate din domeniile cadastrului, geodeziei și cartografie, sunt scutite de la plata tarifelor serviciile de cadastru și publicitate imobiliară solicitate de instanțele de judecată, organele de cercetare și de urmărire penală, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului și Agenția Națională de Administrare Fiscală (...).

Analizând situațiile expuse, Ministerului Justiției a apreciat ca fiind justificată și oportună scutirea de la plata taxelor datorate statului a înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare a măsurilor asigurătorii dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

5. Ca urmare a modificărilor aduse de Noul Cod civil, Noul Cod de procedură civilă și Noul Cod de procedură penală, care au extins sfera operațiunilor ce se înscriu în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, a intervenit necesitatea extinderii și a sferei persoanelor ce pot solicita înscrierea în arhivă.

Potrivit art. 253 alin. (4) din Codul de procedură penală, pentru bunurile imobile sechestrate, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată care a dispus instituirea sechestrului cere organului competent notarea ipotecară asupra bunurilor sechestrate, anexând copie de pe ordonanța sau

încheierea prin care s-a dispus sechestrul și un exemplar al procesului-verbal de sechestrul. Prevederile alin. (4) se aplică în mod corespunzător și cu privire la dispunerea înscrierii ipotecare asupra bunurilor mobile, respectiv înscrierea sechestrului asupra bunurilor mobile în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare.

Dispozițiile art. 741 și art. 742 din Codul de procedură civilă stabilesc în sarcina executorului judecătoresc efectuarea mențiunii privind aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare.

Alături de părțile contractului de ipotecă – creditor și debitor –, Noul Cod civil a introdus și noțiunea de constituitor – cel care constituie ipoteca, care trebuie să aibă calitatea de titular al dreptului ce urmează a fi ipotecat și care are capacitatea de a dispune de acesta (art. 2365 din Codul civil).

6. Reglementarea regimului sancționator contravențional pentru faptele săvârșite de operatori/agenți în legătură cu activitatea de înscriere în Arhivă, regim juridic aplicabil atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice (prin stabilirea faptelor ilicite, a sancțiunilor contravenționale principale și complementare, a procedurii de sancționare etc.).

Necesitatea reglementării unei răspunderi mai grave, respectiv răspunderea administrativ contravențională, se impune atât ca urmare a evoluției activității Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, în sensul extinderii sferei operațiunilor juridice înscrise, complexității și diversității acestora, cât și a constatărilor efectuate de Autoritatea de Supraveghere cu privire la creșterea tendinței operatorilor de încălcare a dispozițiilor legale specifice activității de operare în Arhivă, care pune în pericol buna desfășurare a acesteia. În acest sens, în perioada 2013-2015, Autoritatea de Supraveghere a efectuat controale ale activității operatorilor și agenților împuterniciți ai acestora, în urma cărora au fost constatate săvârșirea mai multor abateri disciplinare, operatorii și agenții fiind sancționați disciplinar potrivit dispozițiilor O.G. nr. 89/2000.

7. În vederea asigurării securității raporturilor juridice civile este necesară existența unei reglementări care să prevadă certificarea rezultatelor căutărilor efectuate în Registru, fiind astfel introdusă obligația operatorilor/agenților împuterniciți de a efectua numai căutări certificate în calitatea lor de persoane

autorizate de Autoritatea de Supraveghere, precum și obligația Asociației operatorilor de a efectua căutări certificate la solicitarea organelor judiciare penale.

8. Ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată, a apărut o stare de confuzie între arhiva electronică - Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare reprezentând registrul de publicitate mobilă și arhiva electronică reprezentând sistemul electronic de arhivare a documentelor. Pentru a înlătura confuzia existentă, a fost propusă înlocuirea denumirii Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare (Arhiva) cu Registrul Național de Publicitate Mobilă (Registru), precum și modificarea denumirii Corpului Operatorilor în Asociația Operatorilor Registrului Național de Publicitate Mobilă.

9. Modificarea sistemului actual de asigurare profesională astfel încât să acopere activitatea de operare în arhivă (efectuarea de înscrieri de avize și căutări certificate); actualul sistem de garantare acoperă activitatea de înscriere în Arhivă și se bazează pe o poliță de răspundere profesională ce reprezintă cel puțin echivalentul în lei al sumei de 5000 de euro pentru fiecare tranșă de 50 de operațiuni de înscriere.

10. Noul Cod civil a reglementat expres, pentru prima dată, rezerva dreptului de proprietate, ca mecanism contractual de garantare reală.

În ceea ce privește regula de determinare a legii aplicabile rezervei dreptului de proprietate în cazul bunurilor destinate exportului, legiuitorul noului Cod civil nu aduce nicio modificare, preluând în conținutul art. 2619 dispozițiile art. 54 din Legea nr. 105/1992, potrivit căreia *“condițiile și efectele care decurg din rezerva dreptului de proprietate referitor la un bun destinat exportului sunt cârmuite, dacă părțile nu au convenit altfel, de legea statului exportator.”*

Față de complexitatea naturii sale juridice, rezerva dreptului de proprietate fiind calificată de noul Cod civil ca operațiune asimilată ipotecilor în ceea ce privește publicitatea, ordinea de preferință și executare, o clarificare a intenției de reglementare în ceea ce privește regula de determinare a legii aplicabile în cazul în care aceasta are ca obiect bunuri destinate exportului ar contribui la securitatea raporturilor juridice de drept internațional

	privat. Întrucât Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 nu conține o normă specială de aplicare și pentru regula stabilită de art. 2619, prin prezenta lege se are în vedere introducerea unei astfel de dispoziții pentru a preciza, în mod expres, că rezerva dreptului de proprietate având ca obiect bunuri destinate exportului se constituie și se transferă în condițiile prevăzute de legea statului exportator sau, după caz, de legea aleasă de părțile contractate.
--	---

3. Alte informații	Nu este cazul
--------------------	---------------

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului afaceri	Nu este cazul
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1						
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	25	25	25	25	25	25
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul	Pregătirea profesională a personalului specializat care deserveste activitatea de operare în Registrul Național de Publicitate Mobiliară pentru operatorul ANAF poate fi asimilată pregătirii și				

		perfecționării funcționarilor publici, cheltuielile fiind suportate din bugetul alocat pregătirii profesionale a acestora.				
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	25 mii lei reprezentând contribuția datorată de operatorul ANAF către Corpul operatorilor. (1,25 lei x 20.000 înscrieri estimate a fi efectuate de operatorul ANAF în anul 2016). În perioada ianuarie – 07 noiembrie 2016, operatorul ANAF a înregistrat 17.144 de avize. Nivelul contribuției per înscriere, respectiv 1,25 lei, se stabilește prin votul tuturor operatorilor.	25 mii lei contribuția operatorului ANAF				
7. Alte informații						

Secțiunea a 5 –a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul.
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 6-a</i> Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului	Nu este cazul.

nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1087/2016
6. Alte informații	Nu este cazul.
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 7-a</i></p> <p style="text-align: center;">Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>	
1. Informarea societății civile cu privire la	Proiectul a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind

necesitatea elaborării proiectului de act normativ	transparența decizională în administrația publică, republicată.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 8-a</i> Măsuri de implementare</p>	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 89/2000 privind unele măsuri pentru autorizarea operatorilor și efectuarea înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare și pentru completarea Legii nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Dacian Ciolos', written over the printed name.